

Nr 3.

Ankom till riksdagens kansli den 28 maj 1936 kl. 5 e. m.

Utlåtande i anledning av Kungl. Maj:ts i statsverkspropositionen under femte huvudtiteln gjorda framställning angående anslag till bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem.

I den till riksdagen avlåtna, den 3 januari 1936 dagtecknade propositionen, nr 1, angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1936/1937 har Kungl. Maj:t under femte huvudtiteln (punkt 67, sid. 139—141, av det vid propositionen fogade statsrådsprotokollet över socialärenden för samma dag) föreslagit riksdagen att till bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem för budgetåret 1936/1937 anvisa ett reservationsanslag av 50,000 kronor.

Efter överenskommelse mellan statsutskottet och andra lagutskottet har ifrågavarande framställning behandlats av sammansatt stats- och andra lagutskott.

Bestämmelser angående statsbidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem hava meddelats genom kungörelse den 7 juli 1921 (nr 371). Anslag för ändamålet hava beviljats från och med år 1922 till och med budgetåret 1929/1930. I 1930 års statsverksproposition (V s. 173—174) anmälde föredragande departementschefen, att de förefintliga arbetshemmens möjlighet att tillgodose behovet av platser åtminstone för den närmare framtiden finge anses tillfredsställande samt att planer på inrättande av nya arbetshem ej heller förelåge. Anslag till byggnadsbidrag för arbetshem ansågs alltså icke behöva äskas.

För att möjliggöra inrättande vid Västergårdens arbetshem av en sluten avdelning, till vilken skulle kunna överföras sådana interner, som störa ordningen å hemmen eller eljest kräva särskild tillsyn, hemställde *landshövdingen Bernhard Eriksson m. fl.* i skrivelse till Kungl. Maj:t den 7 november 1934, att i riksstaten måtte upptagas ett belopp av 25,000 kronor att såsom statsbidrag jämlikt gällande kungörelse utgå till den föreslagna avdelningens inrättande.

Framställningen upptogs icke i Kungl. Maj:ts förslag till beräkning av utgifterna under femte huvudtiteln för budgetåret 1935/1936.

Anslagsyrkandet framfördes emellertid vid 1935 års riksdag genom en av herr Eriksson i Falun m. fl. i andra kammaren väckt motion nr 287.

Statsutskottet hemställde i utlåtande, nr 5 punkt 62:o, att motionen icke måtte föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet yttrade därvid huvudsakligen följande.

Att skäl talade för att utväg bereddhes arbetshemmen att till sluten avdelning överföra sådana interner, som störde ordningen å hemmen eller eljest krävde särskild tillsyn, syntes få anses ådagalagt.

Emellertid ansåge utskottet icke fullt klarlagt, om den föreslagna överflyttningen till en för samtliga arbetshem gemensam, sluten avdelning vore att hänföra till sådan disciplinär åtgärd, som enligt gällande författningsbestämmelser kunde utan vidare företagas. Närmare utredning därom borde äga rum, innan medel för inrättande av den föreslagna avdelningen beviljades. Då emellertid ifrågavarande spörsmål vore av den art, att det i första hand borde bliva föremål för Kungl. Maj:ts prövning, och då vidare ärendet vore underställt Kungl. Maj:t, syntes motionen icke böra föranleda någon riksdagens åtgärd. Utskottet ville dock uttala den förväntan, att Kungl. Maj:t, så snart omständigheterna det medgäve, förelade riksdagen förslag i ämnet.

Utskottets hemställan bifölls av riksdagen.

Med anledning av detta riksdagens beslut har inom socialdepartementet verkställts särskild utredning, huruvida gällande författningsbestämmelser medgiva överflyttning av arbetshemsinterner till en för arbetshemmen gemensam sluten avdelning. Nämda utredning har givit vid handen, att vissa författningsändringar vore önskvärda. Förslag i sådant hänseende hava genom proposition, nr 221, av Kungl. Maj:t underställts årets riksdag.

Av det i statsverkspropositionen för budgetåret 1936/1937 upptagna anslaget å 50,000 kr. till bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem avser ett belopp av 25,000 kronor bidrag till uppförande av den planerade nybyggnaden vid Västergårdens arbetshem. Dessutom föreligga framställningar om statsbidrag till vissa vid Ösbyholms, Kalbo och Malmköpings arbetshem utförda ny-, om- och tillbyggnadsarbeten. Statsbidrag enligt gällande bestämmelser till dessa arbeten skulle uppgå till sammanlagt omkring 21,000 kronor. Det sammanlagda anslagsbehovet har avrundats uppåt till 50,000 kronor.

Utskottet. Utskottet, som i särskilt utlåtande, nr 2, tillstyrkt bifall till Kungl. Maj:ts ovan nämnda proposition nr 221, har icke funnit anledning till erinran mot Kungl. Maj:ts förevarande framställning. Utskottet hemställer därför,

att till *Bidrag till uppförande eller inrättande av arbetshem*
för budgetåret 1936/1937 anvisas ett reservationsanslag av
kronor 50,000.

Stockholm den 28 maj 1936.

På utskottets vägnar:

IVAR ÖSTERSTRÖM.

Närvarande vid ärendets slutliga behandling: se utlåtande nr 2.